Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2020 rok oraz potrzeby w tym zakresie.

I. Wstęp

Najważniejszą i podstawową grupa społeczną jest rodzina. Jako naturalne środowisko życia dziecka ma największy wpływ na jego rozwój w każdej sferze – emocjonalnej, intelektualnej i poznawczej. To właśnie rodzina najsilniej oddziałuje na kształtowanie osobowości dziecka, tworzenie jego systemu wartości i wiary we własne możliwości, dlatego tak ważne jest by funkcjonowała ona prawidłowo i wypełniała swoje funkcje jak najlepiej.
Współczesne rodziny mają wiele trudności w odnalezieniu się w zmieniającej się rzeczywistości. W związku z licznymi zmianami społeczno - gospodarczymi zmianie ulegają funkcje rodziny, a także jej struktura. Pojawia się coraz więcej rodzin wybierających życie w konkubinacie, rodzin niepełnych, a także rodzin zrekonstruowanych. Coraz częściej dotykają je zjawiska bezrobocia, ubóstwa czy przemocy. Towarzyszą im trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, które rzutują na prawidłowy rozwój dziecka.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest efektem tworzenia nowych rozwiązań w zakresie polityki rodzinnej państwa. Analiza stosowanych rozwiązań, dane statystyczne i badania naukowe wskazały, że dotychczasowy model organizacji opieki nad dzieckiem i rodziną nie zapewniał pożądanych kierunków zmian w tym zakresie. Negatywnie oceniono m.in. takie zjawiska jak:
1) wzrost wskaźnika liczby dzieci umieszczonych poza rodziną naturalną;
2) koncentracja działań wyłącznie na dziecku, a nie na rodzinie – brak odpowiedniego wsparcia rodziny dziecka, także rodziny zastępczej;
3) zbyt uboga oferta pomocy środowiskowej dla rodziny zagrożonej lub będącej w kryzysie;

Ustawa, która weszła w życie w 2012 roku w sposób kompleksowy reguluje problematykę wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w tym: działania profilaktyczne skierowane do rodzin zagrożonych dysfunkcją lub przeżywających trudności, zbudowanie mechanizmów pracy z rodziną dziecka, organizację systemu pieczy zastępczej oraz problematykę usamodzielnień pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej. Kierunki proponowanych rozwiązań dla gmin:

1) położenie głównego nacisku na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku, a więc w rodzinie dziecka. Ustawa zakłada wzmocnienie działań profilaktycznych i doskonalenie metod pracy z rodziną na rzecz pozostawienia w niej dziecka lub powrotu do niej dziecka;
2) dalszy rozwój placówek wsparcia dziennego – świetlic, klubów, ognisk wychowawczych, w których specjaliści (psycholog, pedagog) pomagają dziecku, ale także współpracują z rodzicami;
3) wprowadzenie i wzmocnienie, w ramach profilaktyki, działań asystentów rodziny, których zadaniem będzie prowadzenie systematycznej, bezpośredniej pracy z rodziną, mającą trudności w prawidłowym funkcjonowaniu;
4) doskonalenie i rozwój współpracy pomiędzy przedstawicielami instytucji (m.in. Szkoły, Policji, służby zdrowia, pomocy społecznej, sądów), które mają kontakt z dzieckiem i jego rodziną, w celu wspomagania rodziny w działaniach na rzecz poprawy jej sytuacji.

Działalność profilaktyczna to działania służące udzielaniu wszechstronnej pomocy. Należy zarówno zapobiegać negatywnym stanom rzeczy, tym które mogą dopiero zaistnieć, jak i tym, które już istnieją. Dlatego ważne jest upowszechnianie działań profilaktycznych ukierunkowanych na wspieranie rodzin niewydolnych, przejawiających trudności opiekuńczo-wychowawcze.
Aby sprostać tym zadaniom niezbędna jest ścisła współpraca pomiędzy instytucjami i podmiotami, a także wypracowanie sprawnego i efektywnego systemu działań wpływających na poprawę

sytuacji dziecka i rodziny.
Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

II. Analiza sprawozdań Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nakle nad Notecią

Na podstawie rocznych sprawozdań w latach 2015 – 2020 ustalono, iż bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych jest istotnym powodem przyznawania pomocy przez Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

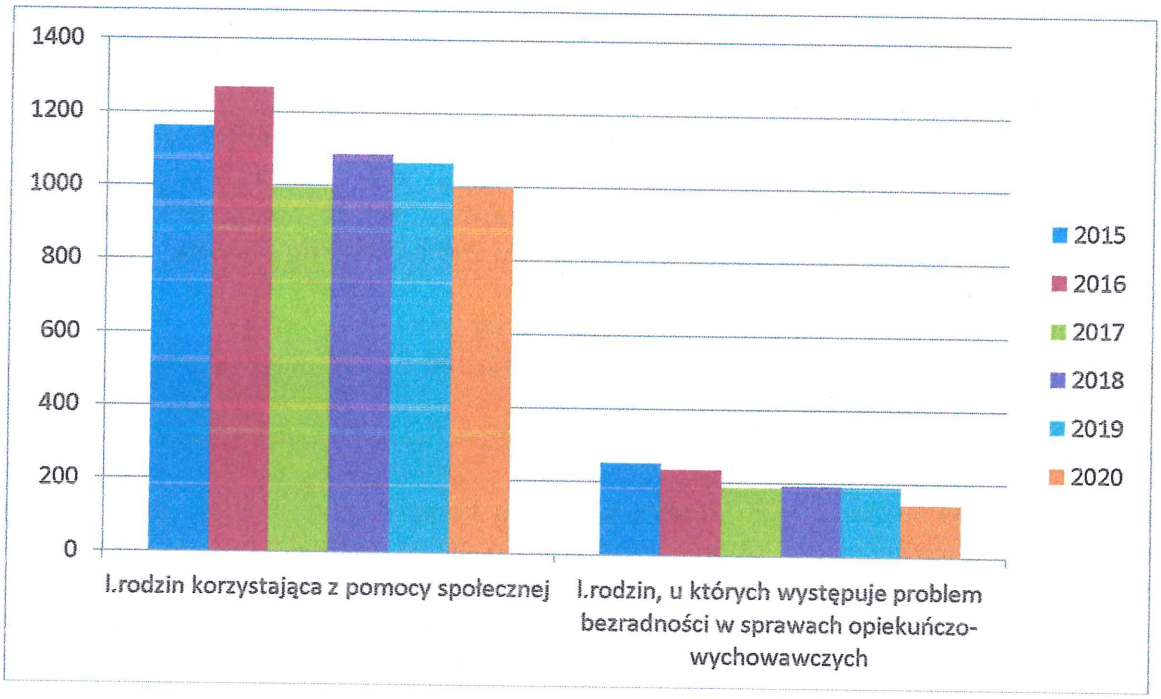

Liczba rodzin mających problemy opiekuńczo wychowawcze przez ostatnie lata utrzymuje się na wysokim poziomie, co szczegółowo obrazuje poniższa tabela:

Rok	l. rodzin korzystających z OPS ogółem	l. rodzin, w których występuje bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	% udział
2015	1163	253	21,8
2016	1267	235	18,6
2017	995	188	18,9
2018	1086	192	17,7
2019	1065	191	17,9
2020	999	143	14,3

W roku 2020 nieznacznie zmniejszyła się liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej. Zmniejszyła się również liczba rodzin, w których występuje bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Wskaźnik udziału rodzin z bezradnością w ogólnej liczbie osób korzystających z OPS – zmniejszył się i wyniósł 14,3 %.

Niektóre rodziny przestały korzystać z pomocy społecznej po otrzymaniu 500+ (otrzymane wsparcie pozwoliło im się usamodzielnić i w związku z tym nie oczekują dodatkowej pomocy). Niestety rezygnacja kilku rodzin ze świadczeń pieniężnych na podstawie ustawy o pomocy społecznej jest prawdopodobnie spowodowana nie tyle dążeniem do samodzielności rodziny, ile jej pragnieniem uniknięcia kontroli ze strony pracowników socjalnych (dotyczy to rodzin, które mają głównie problemy opiekuńczo – wychowawcze).

Główne przyczyny dysfunkcji rodziny w zakresie problemów opiekuńczo-wychowawczych:

- brak prawidłowych wzorców
- trudności wychowawcze z dziećmi, agresja
- problemy w wypełnianiu ról rodzicielskich, brak umiejętności wychowawczych
- niski autorytet rodziców
- brak umiejętności organizowania czasu wolnego
- niepełna rodzina
- trudności w radzeniu sobie z problemami dnia codziennego
- niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego
- problem uzależnienia od alkoholu
- skłonności depresyjne
- niski poziom wykształcenia rodziców
- wielodzietność
- niepełnosprawność
- trudne warunki mieszkaniowe

III. Zadania z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (art. 176 cyt. wyżej ustawy):

1. Opracowanie i realizacja 3 - letnich gminnych programów wspierania rodziny.
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.
3. Tworzenie i rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
    - Zapewnienie rodzinie przezywającej trudności wsparcia i pomocy **asystenta rodziny** oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa
    - Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania **rodzin wspierających**
    - Prowadzenie **placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienia w nich miejsca dla dzieci**
4. **Finansowanie** –
    - Podnoszenia **kwalifikacji dla asystentów rodziny,**
    - Kosztów związanych z udzielaniem pomocy ponoszonej przez **rodziny wspierające.**
5. **Współfinansowane** pobytu dziecka w rodzinach zastępczych, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym (10% kosztów w I roku, 30% - w II roku, 50% - w III I następnych latach pobytu dziecka).
6. Sporządzanie sprawozdań finansowych.
7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka i rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Należy zaznaczyć że jednostki samorządu terytorialnego **mogą otrzymać dotację celową na dofinansowanie zadań własnych** wynikających z cyt. wyżej ustawy – ale nie więcej niż 50% wydatków. W minionym roku Ośrodek otrzymał na ten cel dotację z Urzędu Wojewódzkiego oraz

Funduszu Pracy w łącznej wysokości **3825** zł. Były to środki, które asystenci rodziny otrzymali w formie jednorazowego dodatku z uwagi na podejmowane działania na rzecz rodzin w okresie pandemii Covid-19.

IV. Asystent rodziny

Ustawa nałożyła na gminy obowiązek udzielania pomocy rodzinom dysfunkcyjnym z dziećmi. Pomoc ta realizowana jest m.in. poprzez działania asystenta rodzinnego. Liczba rodzin z którymi jeden asystent może prowadzić pracę w tym samym czasie zależy od stopnia trudności wykonywanych zadań, nie może przekroczyć 15 (art. 15 ust.4 cyt. Ustawy). Praca asystenta rodziny nie może być łączona z obowiązkami pracownika socjalnego.

W przypadku powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych dyrektor ośrodka zleca przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Jeżeli wywiad potwierdza występowanie w tej rodzinie trudności – pracę z tą rodziną podejmuje asystent rodzinny, który wspiera rodziny w przezwyciężaniu trudności związanych z opieką i wychowaniem małoletnich dzieci.

Pracą asystenta rodziny w 2020 roku było objętych **49 rodzin**, z tego **19 na mocy postanowienia sądu**. Do obowiązku asystenta rodziny należy również prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka i rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Ośrodek pomocy społecznej w 2020 zatrudniał 4 asystentów rodziny (3 i ¼ etatu, umowa o pracę), w tym jeden etat finansowany z EFS do lutego 2020r. W 2020r kontynuowany był program **„Rodzina – jesteśmy dla siebie"** - przeznaczony dla rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi wymagającymi wsparcia. Realizowany był w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 i współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego. W ramach powyższego projektu dla 31 rodzin biorących w nim udział było prowadzone dodatkowe wsparcie specjalistyczne. W dalszym ciągu rodziny były objęte wsparciem finansowym. Bardzo ważną częścią projektu były także zajęcia grupowe. Realizowane były prace w grupach samopomocowych, które pozwalały nabyć umiejętności radzenia sobie ze stresem czy niwelowania poczucia osamotnienia w sytuacjach trudnych. Przeprowadzono również warsztaty:
- komunikacji z dzieckiem,
- profilaktyki uzależnień i zachowań ryzykownych,
- prowadzenia gospodarstwa domowego.

Warsztaty te podnosiły kompetencje rodzicielskie i pomagały nabyć lub wzmocnić umiejętności opiekuńczo-wychowawcze. Dodatkowo również była wzmacniana aktywizacja społeczna poprzez wspólne przygotowywanie świąt wielkanocnych oraz przekazywanie uczestnikom projektu i ich rodzinom talonów na basen. Projekt ten zakończył się 31.01.2020 roku.

Działania wszystkich asystentów podejmowane na rzecz rodziny polegają m.in. na:
1) prowadzeniu poradnictwa i edukacji dla rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej, w tym poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów, oraz udzielaniu informacji na temat pomocy świadczonej przez właściwe instytucje rządowe, samorządowe i organizacje pozarządowe,
2) udzielaniu pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w uzyskaniu zatrudnienia, podnoszeniu kwalifikacji zawodowych oraz zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
3) sporządzaniu planu pracy z rodziną, we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z zespołem interdyscyplinarnym,
4) monitorowaniu funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,
5) współpracy z rodziną zastępczą, rodzinnym domem dziecka, placówką opiekuńczo-wychowawczą, regionalną placówką opiekuńczo-terapeutyczną lub interwencyjnym ośrodkiem

preadopcyjnym, w których umieszczono dziecko z rodziny przeżywającej trudności w wykonywaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i sądem,
6) udzielaniu pomocy rodzinom zastępczym spokrewnionym oraz pełnoletnim wychowankom opuszczającym te rodziny.

Zatem celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dziecka od rodziny lub umożliwienie jak najszybszego powrotu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej do rodziców. Asystent rodziny udziela również kompleksowego wsparcia pełnoletnim wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze spokrewnione. Działania asystenta wspierane mogą być przez zespół interdyscyplinarny.

VI. Placówka wsparcia dziennego

Ognisko Wychowawcze od grudnia 2018r funkcjonowało w pomieszczeniach Dziennego Domu Pobytu w Nakle nad Notecią. Z uwagi na ograniczenia lokalowe i czas funkcjonowania Dziennego Domu Pobytu dzieci uczęszczają do Ogniska Wychowawczego od poniedziałku do piątku, w godzinach od 15:00 do 18:00. W 2020r. do placówki uczęszczało 22 dzieci. W minionym roku z uwagi na stan epidemiologiczny zajęcia zostały zawieszone od miesiąca marca decyzją wojewody. Z powodu zapewnienia reżimu sanitarnego dla seniorów nie było możliwości, aby z tych samych pomieszczeń korzystały dzieci i seniorzy.

Celem Ogniska Wychowawczego jest wspieranie rodzin w sprawowaniu jej podstawowych funkcji wychowawczych oraz udzielenie pomocy dzieciom pochodzących z rodzin znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, których rodzice wykorzystując własne środki i możliwości nie są w stanie zapewnić dzieciom właściwej opieki w czasie wolnym od zajęć szkolnych i które wychowują się w warunkach niekorzystnych dla ich prawidłowego rozwoju.

Do ogniska uczęszczają dzieci w wieku od 7 do 15 roku życia. Praca w tym Ognisku koncentruje się w szczególności na zapewnieniu dzieciom opieki wychowawczej w czasie wolnym od zajęć szkolnych w celu ukształtowania postaw społecznie pożądanych i pomocy w prawidłowym rozwoju osobowości, stworzeniu warunków do nauki własnej i udzieleniu pomocy w nauce oraz w pokonywaniu trudności szkolnych, organizowaniu dzieciom czasu wolnego, dbaniu o rozwój zainteresowań i uzdolnień, pomocy w kryzysach szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych i osobistych. W ognisku dzieci spożywają jeden posiłek dziennie, otrzymują też napoje i słodycze.

Liczba dzieci uczęszczających do placówki wsparcia dziennego – Ogniska wychowawczego – wynosiła: w 2020 r.- 22, w 2019r – 22 dzieci, grudzień 2018 – 15 dzieci, w 2017r - 40 dzieci, 2016r - 44 dzieci, w 2015r. - 43 dzieci. W dalszym ciągu jest zainteresowanie udziałem w zajęciach oferowanych przez gminną placówkę wsparcia dziennego. Dlatego też potrzebny jest ciągły rozwój tej placówki. W Ognisku jest zatrudnionych 2 wychowawców na ½ etatu.

VII. Współfinansowane pobytu dziecka w pieczy zastępczej

W roku 2020 gmina poniosła koszty w tym zakresie za 61 dzieci umieszczonych w:

- 4 rodzinnych domach dziecka (12 dzieci),
- 9 rodzinach zastępczych spokrewnionych (10 dzieci),
- 7 rodzinach zastępczych niezawodowych (14 dzieci).
- 6 rodzinach zastępczych zawodowych (15 dzieci),
- regionalnej placówce terapeutycznej (2 dzieci),
- placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego (4 dzieci),
- placówce opiekuńczo-wychowawczej (4 dzieci).

Forma pieczy zastępczej	Liczba dzieci			Liczba rodzin/placówek		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodz innego	0	0	0	0	0	0
Placówka opiekuńczo-wychowawcza	0	0	4	0	0	1
Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego	9	9	4	1	2	1
Rodziny zastępcze spokrewnione	12	11	10	10	9	9
Rodziny zastępcze niezawodowe	4	6	14	3	4	7
Rodzinach zastępczych zawodowych	17	17	15	7	7	6
Regionalna placówka terapeutyczna	2	2	2	1	1	1
Rodzinny dom dziecka	5	10	12	2	4	4
Pogotowie rodzinne	6	5	0	2	1	0
Razem	**55**	**60**	**61**	**26**	**28**	**29**

W 2020 roku gmina na ten cel poniosła wydatki w kwocie 801 012,90 zł. Istnieje obawa, że w bieżącym roku wystąpią braki na sfinansowanie kosztów pobytu dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo wychowawczych. Pomimo podjęcia działań w kierunku wsparcia rodziny w formie asystenta rodziny – nie zawsze udaje się zapobiec umieszczaniu tych dzieci w zastępczych formach opieki. Rodzice sami nie podejmują odpowiednich działań, nie zapewniają odpowiednich warunków dla rozwoju swoich dzieci, nie zabezpieczają ich podstawowych potrzeb, nie podejmują terapii odwykowej, aby dzieci powróciły do nich z pieczy zastępczej. Często są to rodziny wielodzietne, które nie radzą sobie z pełnieniem funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

VIII. Potrzeby w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Reasumując należy stwierdzić, iż w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej występują następujące potrzeby:

- Utrzymanie zatrudnienia dotychczasowych asystentów rodziny przy udziale środków własnych oraz środków z **„Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej - asystent rodziny"**.
- Utrzymanie funkcjonowania i rozwój dotychczasowej placówki wsparcia dziennego – tj. Ogniska wychowawczego.
- Utworzenie placówki typu socjoterapeutycznego.
- Zabezpieczenie środków na współfinansowanie kosztów pobytu dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Powyższe działania należy podjąć:
- dla **dobra dzieci**, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności,
- dla **dobra rodziny**, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem

rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci,
- w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

VI. Podsumowanie

W sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2020 rok oraz potrzebach w tym zakresie przedstawiono:

- **Analizę sprawozdań Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej**
- **Zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej**
- **Potrzeby w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej**

Na podstawie rocznych sprawozdań z lat poprzednich ustalono, iż bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych jest istotnym powodem przyznawania pomocy przez Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Zauważa się, że **przyczyn dysfunkcji rodziny w zakresie problemów opiekuńczo-wychowawczych jest wiele, jednak najczęściej występujące to:**

- trudności w radzeniu sobie z problemami dnia codziennego
- brak prawidłowych wzorców
- problem uzależnienia
- skłonności depresyjne
- problemy w wypełnianiu ról rodzicielskich, brak umiejętności wychowawczych
- trudności wychowawcze z dziećmi, agresja.

Trudną sytuację pogłębia fakt, że nierzadko wieloletnie i nieefektywne borykanie się z tymi problemami spowodowało utrwalenie przekonania o niemożności zmiany sytuacji. Jednak oferta pomocy w zakresie problemów socjalnych może stanowić dobry punkt wyjścia do nawiązania dobrego kontaktu z rodziną i raczej nie powinna spotykać się z oporem czy odmową.

Dlatego też w ramach zadań ustawowych Ośrodek podejmuje następujące działania :

- Zatrudnia asystentów rodziny, którzy sprawują opiekę nad 49 rodzinami, w tym 19 rodzin ma przydzielonego asystenta rodziny na mocy postanowienia sądu
- Prowadzi placówkę wsparcia dziennego - liczba dzieci uczęszczających w 2020 roku wynosiła 22
- Współfinansuje pobyt dzieci w pieczy zastępczej - w roku 2020 gmina poniosła koszty w tym zakresie za 61dzieci.

Reasumując należy stwierdzić, iż w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej występują następujące **potrzeby**:

- Utrzymanie zatrudnienia dotychczasowych asystentów rodziny przy udziale środków własnych oraz środków z **„Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej - asystent rodziny"**.
- Utrzymanie funkcjonowania i rozwój placówek wsparcia dziennego – przygotowanie lokalu w którym ma funkcjonować Ognisko Wychowawcze oraz utworzenie placówki typu socjoterapeutycznego (uzależnione jest to od możliwości pozyskania środków zewnętrznych – np. w ramach Programu Rewitalizacji).
- Zabezpieczenie środków na współfinansowanie kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

Rodzina dysfunkcyjna żyje na marginesie. Często ze względu na tajemnicę, którą chronią, wstyd i poczucie bycia gorszym, izoluje się. Nierzadko jest skłócona z najbliższą rodzina, sąsiedztwem.

Skupiona na tym co decyduje o przetrwaniu, rezygnuje z zaspokajania potrzeb wyższego rzędu, nie uczestniczy w życiu społeczności lokalnej, nie rozwija zainteresowań, nie uczestniczy w kulturze. Dlatego też tak ważne jest utrzymanie i rozwój placówki wsparcia dziennego oraz zadanie asystenta rodziny i jego pomoc usługowa realizowana bezpośrednio w domu.

Bardzo ważne jest wzmocnienie lub nabycie przez rodziców prawidłowych umiejętności opiekuńczo wychowawczych w zakresie: pełnienia ról rodzicielskich, stosowania właściwych metod wychowawczych, konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, prawidłowej komunikacji w rodzinie, kształtowania norm i wartości rodzinnych, rozpoznawania problemów i potrzeb rozwojowych dziecka (emocjonalny, intelektualny i fizyczny), organizacji czasu wolnego dla rodziny i dziecka.

Równie istotne jest wzmocnienie lub nabycie przez rodziców prawidłowych umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego w zakresie: racjonalnego gospodarowania budżetem; określania prawidłowej hierarchii potrzeb; podziału obowiązków w rodzinie; dbania o higienę i zdrowy styl życia członków rodziny; utrzymania czystości w domu; organizowania przestrzeni w domu; przygotowywania pełnowartościowych, zróżnicowanych i ekonomicznych posiłków dostosowanych do wieku i potrzeb dzieci.

Powyższe działania należy podjąć:
- dla **dobra dzieci**, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia,
- dla **dobra rodziny**, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju.

Obowiązek przygotowania powyższego sprawozdania wynika z art. 179 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Nakło nad Notecią, 04 marzec 2021r.

DYREKTOR
Miejsko Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
mgr Ewa Tadrowska